

УДК 517. 944.

Л.Фурсевич

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

СПЕЦІАЛЬНІ ПОЧАТКОВО-ГРАНИЧНІ ЛІНІЙНІ ЗАДАЧІ ДЛЯ ІНТЕГРО-ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОГО РІВНЯННЯ ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ

Розглядається спеціальна початково-гранична лінійна задача для інтегро-диференціального рівняння теплопровідності, яке має вигляд:

$$\frac{\partial u}{\partial t} - \nabla^2 u + \varepsilon * \frac{\partial u}{\partial t} - \lambda * \nabla^2 u = f_0 \quad t, x \quad x \in \Omega; \quad t > 0; \quad (1)$$

$$u|_{0, x} = u_0 \quad x; \quad (2)$$

$$\frac{\partial u}{\partial t} + \vec{v} \cdot \nabla u + \varepsilon * \frac{\partial u}{\partial t} + \lambda * \vec{v} \cdot \nabla u = f_1 \quad t, s \quad s \in \Gamma_1, \quad (3_1)$$

$$\vec{v} \cdot \nabla u = 0 \quad s \in \Gamma_2, \quad 3_2$$

де $\varepsilon = \frac{d\varepsilon}{d\tau}$, $\lambda = \frac{d\lambda}{d\tau}$, \vec{v} - зовнішня нормаль до границі $\Gamma = \Gamma_1 \cup \Gamma_2$ області Ω .

Формулюється задача в операторному вигляді у просторі $L^2 \bar{\Omega} = L_2 \Omega \oplus L_2 \Gamma_1$ для одержання аналітичних розв'язків, збіжних як в області, так і на її границі:

$$\frac{d\bar{u}}{dt} + A_1 \bar{u} + \varepsilon * \frac{d\bar{u}}{dt} + \lambda * A_1 \bar{u} = \bar{f}, \quad \bar{u}|_0 = \bar{u}_0. \quad (4)$$

Для її розв'язання використовується метод розкладу за власними функціями оператора A_1 , який є симетричним, додатньо визначеним, його розширенням у просторі L^2 є самоспряжений додатньо визначений оператор, а область щільна у просторі L^2 .

Враховуючи властивості оператора A_1 , задача на його власні функції набуває вигляду:

$$A_1 \bar{\varphi} = \beta \bar{\varphi}, \quad (5)$$

його спектр β_n $n=1$ дійсний і дискретний, а система власних елементів $\bar{\varphi}_n$ $n=1$ повна у гільбертовому просторі $L^2 \bar{\Omega}$. Остання властивість дозволяє представити довільну функцію з $L^2 \bar{\Omega}$ у вигляді узагальненого ряду Фур'є за ортонормованими власними функціями $\bar{e} \quad x = \bar{\varphi}_n \quad x / \|\bar{\varphi}_n\|$ задачі (5), яка може бути записана в еквівалентній диференціальній формі

$$-\nabla^2 \varphi = \beta \varphi \quad x \in \Omega; \quad (6)$$

$$\frac{\partial \varphi}{\partial \nu} = \beta \varphi \quad (s \in \Gamma_1), \quad \frac{\partial \varphi}{\partial \nu} = 0 \quad (s \in \Gamma_2).$$

Задача (6) для канонічних областей Ω в ортогональних криволінійних системах координат розв'язується в аналітичному вигляді тому вважаємо, що власні значення і власні функції оператора A_1 відомі. Необхідно відмітити, що на відміну від класичного випадку в спектральній задачі (5) параметр входить як у рівняння, так і у граничну умову. Таким чином, операторна задача (4), а з нею і початково-гранична задача (1) – (3) теплопровідності середовищ з пам'яттю розв'язується поєднанням методу перетворення Лапласа і методу розкладу за власними функціями спектральних задач.